

In plaats van zorgmanagers verdacht te maken kan Jimmy Dijk beter een dagje gaan werken in de zorg

Posted on 12 december 2024 by Wim Groot

In de lawine van moties waar de Tweede Kamer wekelijks over stemt, viel het nauwelijks op. Het was ook geen ingrijpend voorstel en in de media werd er ook vrijwel geen aandacht aan besteed. De fractieleider van de SP, Jimmy Dijk, diende twee weken geleden een motie in om het aantal managementopleidingen in de zorg te verminderen. De motie werd vorige week met steun van onder andere PVV, GroenLinks/PvdA, NSC en kleine linkse en rechtse partijen zoals ChristenUnie aangenomen. VVD, D66 en CDA stemden tegen.

De motie vraagt het kabinet 'om te onderzoeken hoe het personeelstekort kan worden teruggedrongen door het aantal managementopleidingen in de zorg te verminderen en dit geld te besteden aan opleidingen waar mensen geleerd wordt om zorg te verlenen in plaats van te managen.'

Wat kostte de SP-motie?

Een Kamermeerderheid verklaart zich vijand van zorgmanagers en managementopleidingen in de zorg. Ik werd geraakt door deze motie omdat ik zelf betrokken ben bij verschillende managementopleidingen in de zorg. Soms gaat het daarbij om opleidingen voor jonge mensen die direct na de middelbare school aan een universitaire studie zijn begonnen en soms zijn het opleidingen voor artsen en jonge professionals die bij zorginstellingen of zorgverzekeraars werken. Bijna alle studenten aan wie ik onderwijs geef zijn zeer gedreven en gemotiveerd om de zorg te verbeteren. Van Jimmy Dijk en een meerderheid in de Tweede Kamer moeten zij hun opleiding stoppen en aan de slag gaan in de zorgverlening.

Jaarlijks dienen Tweede Kamerleden zo'n 5.000 moties in. Dat kost de belastingbetaler veel geld. Recente cijfers over de kosten zijn er niet. Uit cijfers uit 2011 blijkt dat de kosten van een aangenomen motie €7.500 bedragen. Dat zijn de kosten van de tijd die ambtenaren aan het verwerken van een motie moeten besteden. Voor de SP-motie komen daar de kosten voor het onderzoek naar het terugdringen van het aantal managementopleidingen nog bovenop. Een commercieel onderzoeksbureau vraagt daar al gauw een ton voor. Hiervan zouden ongeveer twee verpleegkundigen een jaar lang voltijd betaald kunnen worden. Het geld voor het aannemen en uitvoeren van de motie van de SP had beter besteed kunnen worden aan twee paar extra handen aan het bed.

In plaats van ambtenaren aan het werk te zetten met de motie en om een duur onderzoek te vragen, had Jimmy Dijk ook mij even kunnen bellen. Dan had ik hem gratis en voor niets kunnen vertellen hoe het personeelstekort in de zorg kan worden teruggedrongen door het aantal managementopleidingen te verminderen. Het antwoord is namelijk vrij eenvoudig: dat kan niet.

De overheid kan het aantal managementopleidingen in de zorg niet verminderen. Deze opleidingen worden deels aangeboden door universiteiten en die bepalen zelf welke opleidingen ze aanbieden. Overigens ook met welke opleidingen ze stoppen. Zoals Franse, Italiaanse, Duitse en Keltische taal en cultuur, Religiewetenschappen en Islam en Arabisch die de Universiteit Utrecht wil beëindigen. Het enige dat de overheid doet is toezicht houden of de kwaliteit van de opleidingen aan de maat is. En voordat een opleiding van start gaat, wordt beoordeeld of de nieuwe opleiding voorziet in een behoefte op de arbeidsmarkt. Kennelijk voorzien

managementopleidingen in de zorg in een behoefte op de arbeidsmarkt, anders zouden universiteiten ze niet mogen aanbieden.

Een beetje kinderachtig

Ook commerciële opleidingsinstituten bieden executive-managementopleidingen aan in de zorg. Over het aanbod daarvan heeft de politiek helemaal niets te zeggen. Dat is een vrije markt. Ook niet trouwens over het aantal zorgmedewerkers die deze opleidingen volgen.

Het verdacht maken van zorgmanagers en managementopleidingen is een beetje kinderachtig van Jimmy Dijk. We hebben managers nodig in de zorg, al was het maar om ervoor te zorgen dat alle regeltjes en wetten die politici in Den Haag bedenken, worden uitgevoerd. Voor goede, betaalbare en toegankelijke zorg zijn goede managers die opgeleid zijn bij goede managementopleidingen nodig.

Als Jimmy Dijk mij had gebeld, dan had ik hem ook gewezen op ons onderzoek waar dagblad *Trouw* vorige week over schreef. Daaruit blijkt dat tienduizenden mensen een diploma als verpleegkundige of docent hebben maar niet werkzaam zijn in de zorg of het onderwijs. Deze 'stille reserve' is aanzienlijk groter dan het personeelstekort.

Ons onderzoek laat echter ook zien dat deze 'stille reserve' niet makkelijk te verleiden zal zijn om weer in de zorg of het onderwijs te gaan werken. Zij zijn namelijk buiten de zorg of het onderwijs vaak veel beter af. Als ze buiten de zorg of het onderwijs werken, hebben ze meestal meer vrijheid om zelf hun werktijden te bepalen, minder burn-out klachten en een betere werk-privé-balans dan werknemers in de zorg en het onderwijs. In plaats van zorgmanagers verdacht te maken, had Dijks in zijn motie beter aandacht kunnen vragen voor de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden in de zorg.

Vijandige houding

Voor een partij die zegt hart voor de zorg te hebben, gedraagt de SP zich opvallend vijandig tegenover werkenden in de zorg. Niet alleen zorgmanagers en aanbieders van managementopleidingen in de zorg worden door de SP afgeserveerd. De SP keert zich ook tegen zzp'ers in de zorg, medisch specialisten die niet in loondienst

werken en ondernemers in de zorg. Het is een steeds vaker voorkomend verschijnsel: politici die zich vijandig opstellen tegen groepen in de samenleving.

Als Jimmy Dijk iets voor de zorg zou willen doen zou hij minder moties en amendementen moeten indienen. Ook minder interrupties en spreektijd zou goed zijn. De tijd die hij daarmee bespaart zou hij kunnen gebruiken om zelf een dagje in de week de handen uit de mouwen te steken in de zorg.

*Hoogleraar economie **Wim Groot** schrijft enkele keren per maand voor Wynia's Week, vaak over gezondheidszorg.*

***Wynia's Week** verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025**? Kijk **HIER**. Hartelijk dank!*